

РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

ас. Котенко Н. В., студент Бойко Н. В.

Реформування місцевого оподаткування передбачає максимізацію та стабілізацію доходів місцевих бюджетів, корегування дій ринкових механізмів, реалізацію соціально-справедливої політики. Варто зазначити, що головні положення, які лежать в основі формування податкової системи, не повною мірою реалізовані в Україні. Вітчизняна система місцевих податків і зборів потребує реформування відповідно до обґрунтованих у зарубіжній і вітчизняній фінансовій науці засад оптимального оподаткування.

Зміцнення інституту місцевого самоврядування в Україні значною мірою залежить від формування умов для фінансової незалежності органів місцевого самоврядування, основу якої утворюють місцеві бюджети. Чинна бюджетна практика передбачає формування дохідної частини місцевих бюджетів за рахунок загальнодержавних податків і бюджетних трансфертів. Незважаючи на велику кількість місцевих податків та зборів, їхній вплив на формування місцевих бюджетів незначний.

Слід зауважити, що існуюча в Україні база місцевих податків і зборів є застарілою та потребує реформування відповідно до потреб сучасності. Тому необхідно змінити підходи до адміністрування низки місцевих податків та зборів та розширити базу оподаткування за рахунок введення в дію нових податків і зборів та ліквідації неефективних. Насамперед потрібно внести зміни до правил сприяння комунального податку, податку з реклами, збору за паркування транспортних засобів. Необхідне внесення змін до Декрету Кабінету Міністрів України "Про місцеві податки та збори", який був ухвалений ще у 1993 р. та на сьогоднішній день втратив свою актуальність.

Реформування системи місцевих бюджетів буде ефективним лише за умови заохочення місцевих органів влади до пропорційного виконання як державного, так і місцевих бюджетів.

Одним з шляхів реформування податкової системи в Україні може бути введення майнового оподаткування. Податки на майно вирізняються багатьма позитивними рисами, основою з яких є те, що

ці податки приносять стабільні надходження до бюджету і не конкурують із загальнодержавними податками.

Реформування місцевого оподаткування в Україні повинне відбуватися у таких напрямках:

1. Підвищення фіскальної ролі місцевих податків та зборів.
2. Впровадження податку на нерухомість і віднесення його до місцевих податків.

3. Надання статусу місцевих деяким загальнодержавними податкам, які здатні забезпечити надходження коштів, достатніх для фінансування місцевих потреб.

4. Перенесення акцент у місцевому оподаткуванні на податки з доходів населення на прибуток підприємств та нерухомість.

5. Розвиток місцевих податків і зборів, які відображають політику органів місцевого самоврядування в галузі зайнятості, охорони довкілля, соціального захисту населення.

Основою організації системи місцевих податків повинне бути законодавство, яке встановлює межі самостійності місцевих органів влади, передбачає не лише обмеження ініціативи територіальних громад, а й надання їм певних прав. Ці права, передусім, стосуються вільного визначення якщо не основних місцевих податків, то хоча б способів і об'єму самооподаткування. Система місцевих податків і зборів має забезпечувати можливості пошуку найкращих рішень шляхом ініціативних дій органів місцевого самоврядування в межах установленого правового поля. Саме з цих позицій необхідно з'ясувати доцільність реалізації тих чи інших конкретних заходів, спрямованих на підвищення ефективності системи місцевих податків і зборів в Україні.

Таким чином, система місцевих податків і зборів має бути багатогранною та гнучкою в плані використання фіскальних інструментів. Ефективне використання системи місцевих податків дасть змогу пристосувати місцеві умови мобілізації фінансових ресурсів до специфічних потреб територій за умови дотримання загальних принципів державної бюджетно-податкової політики.